

10/01/2023

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα «2023 Ελευσίς» επιστρέφει στη γενέθλια γη

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Η Ελευσίνα, με την Τιμισοάρα της Ρουμανίας και τη Βέσπρεμ της Ουγγαρίας, παρέλαβαν χθες το απόγευμα τη σκυτάλη του τίτλου της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2023, σε τελετή που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο της Ακρόπολης, παρουσία της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνας Μενδώνη και του Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτη Σχοινά.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα για πρώτη φορά από το **1985**, χρονιά που καθιερώθηκε ο θεσμός, με πρωτοβουλία της **Μελίνας Μερκούρη**. Περισσότερες από 60 πόλεις έχουν λάβει από τότε τον τίτλο.

Όπως τόνισε στην ομιλία της η **Λίνα Μενδώνη**, «η 2023 Ελευσίς αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία διεθνούς προβολής του σύγχρονου Ελληνικού και συνάμα ευρωπαϊκού Πολιτισμού, σε μια πόλη που είναι γεμάτη από αριστουργηματικά μνημεία, αρχαίες μνήμες και ιστορικές γραφές της ελληνικής, επομένως και της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η Ελευσίς συστήνεται ως τόπος κοινωνικής ανάπτυξης, καινοτομίας και συλλογικότητας. Τα Ελευσίνια Μυστήρια και το έργο του Αισχύλου, που συνδέθηκε μοναδικά, μυστικά και άρρηκτα με τη γενέτειρά του, την ιερή πόλη, συγκροτεί ένα μοναδικό πλαίσιο ιστορίας για τον σύγχρονο θεσμό της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, θεσμός ο οποίος γεννήθηκε, εδώ, στην Αθήνα και είμαστε περήφανοι γι αυτό. Η Αθήνα συμβολίζει πάντα τη Δημοκρατία, τις ουμανιστικές αξίες του Δυτικού κόσμου.

Image not found or type unknown

Οι αξίες της ελευθερίας, της ειρήνης, της δημιουργίας, απεικονίζονται με έναν ιδανικό τρόπο στη ζωφόρο του Παρθενώνα, σε αυτά τα Γλυπτά που παραμένουν διαμελισμένα ανάμεσα στην Αθήνα και στο Λονδίνο. Ελπίζω όχι για πολύ ακόμη.

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα αντικατοπτρίζει τον πλούτο και την ποικιλομορφία των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στην Γηραιά Ηπειρο. Ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν σε έναν κοινό πολιτιστικό τόπο στον Ευρωπαϊό πολίτη. Για την Ελλάδα, η Πολιτιστική Πρωτεύουσα «2023 Ελευσίς» επιστρέφει στη γενέθλια γη».

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, **Μαργαρίτης Σχοινάς** σημείωσε ότι «Από τις πιο φιλόδοξες και εμβληματικές πρωτοβουλίες της Ευρώπης, η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης εκπροσωπεί τον αστείρευτο πλούτο και την ποικιλομορφία του ευρωπαϊκού πολιτισμού που μας ενώνει: τις αρχές της ελευθερίας, ειρήνης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Στην εκδήλωση συμμετείχαν εκπρόσωποι όλων των πόλεων που αναλαμβάνουν τον τίτλο της Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας, καθώς και των απερχόμενων πρωτευουσών, Ες-συρ-Αλζέτ από το Λουξεμβούργο, Κάουνας από τη Λιθουανία και Νόβι Σάντ από τη Σερβία.

Η Ομιλία της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού

Νιώθω σήμερα, και εκφράζω όλους τους συναδέλφους μου στο Υπουργείο Πολιτισμού, ιδιαίτερη χαρά και με τιμή, που είμαστε σήμερα όλοι εδώ, στο Μουσείο της Ακρόπολης, τον χώρο που εκπέμπει διεθνώς το διαχρονικό μήνυμα των ιδεωδών της Δημοκρατίας, σε αυτή τη μεγάλη γιορτή: Την παράδοση του τίτλου της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας σε τρεις πόλεις της Ευρώπης, που έχουν προετοιμαστεί, προκειμένου η σύγχρονη ευρωπαϊκή δημιουργία, το 2023, να ανοίξει νέους ορίζοντες καλλιτεχνικής παραγωγής, νέους ορίζοντες στην πολιτιστική επικοινωνία και στην όσμωση των σύγχρονων ευρωπαϊκών ρευμάτων, σε όλες τις μορφές της Τέχνης.

Μαζί με την Τιμισοάρα από τη Ρουμανία και τη Βέσπρεμ από την Ουγγαρία, η Ελευσίνα, παραλαμβάνει σήμερα τη σκυτάλη της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης.

Είναι η αρχαιότερη από τις τρεις πόλεις και επωμίζεται μια μεγάλη ευθύνη: Όχι μόνον να γεφυρώσει, με δέος, το μεγάλο ιστορικό, πολιτιστικό και λατρευτικό παρελθόν της, αλλά να το δέσει αρμονικά με το σύγχρονο παρόν της και το ελπιδοφόρο μέλλον της.

Να ανατάξει την ιστορία της στην μεγάλη ιστορική διάρκεια, περνώντας από τους μυστικούς στίχους του Αισχύλου στις μορφές της Τέχνης, που αντικατοπτρίζουν και αντανακλούν την εποχή μας.

Ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, δημιουργήθηκε, το 1985, από τη Μελίνα Μερκούρη.

Γεννήθηκε, εδώ, στην Αθήνα και είμαστε περήφανοι γι αυτό. Η Αθήνα συμβολίζει πάντα τη Δημοκρατία, τις ανθρωπιστικές, τις ουμανιστικές αξίες του Δυτικού κόσμου. Όλες αυτές οι αξίες της ελευθερίας, της ειρήνης, της δημιουργίας, που απεικονίζονται με έναν ιδανικό τρόπο στη ζωφόρο του Παρθενώνα, σε αυτά τα Γλυπτά που παραμένουν διαμελισμένα ανάμεσα στην Αθήνα και στο Λονδίνο. Ελπίζω όχι για πολύ ακόμη.

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα επισημαίνει τον πλούτο και την ποικιλομορφία των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στην Γηραιά Ηπειρο.

Ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν σε έναν κοινό πολιτιστικό τόπο στον Ευρωπαϊό πολίτη.

Αποτελεί την ευκαιρία της επικοινωνίας και της σύγκλησης των δημιουργικών δυνάμεων της Ευρώπης, προωθώντας, παράλληλα, τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σμίγοντας, αποτελεσματικά, στα περιφερειακά δίκτυα, το πολιτιστικό όραμα με τον δημιουργικό τομέα.

Συμβάλλει στην αναζωογόνηση των πόλεων, στη δημιουργία υποδομών και δικτύων, υλικών και άυλων, που εγγυώνται ένα καλλίτερο και πλουσιότερο μέλλον στους κατοίκους των πόλεων, που επιλέγονται ως Πολιτιστικές Πρωτεύουσες.

Για την Ελλάδα, η Πολιτιστική Πρωτεύουσα «2023 Ελευσίς» επιστρέφει στη γενέθλια γη.

Η 2023 Ελευσίς αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία διεθνούς προβολής του σύγχρονου Ελληνικού και συνάμα ευρωπαϊκού Πολιτισμού, σε μια πόλη που είναι γεμάτη από αριστουργηματικά μνημεία, αρχαίες μνήμες και ιστορικές γραφές της ελληνικής, άρα και της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η Ελευσίς για άλλη μια φορά συστήνεται ως τόπος κοινωνικής ανάπτυξης, καινοτομίας και συλλογικότητας.

Τα Ελευσίνια Μυστήρια και το έργο του Αισχύλου, που συνδέθηκε μοναδικά, μυστικά και άρρηκτα με τη γενέτειρά του, την ιερή πόλη, συγκροτεί ένα μοναδικό πλαίσιο ιστορίας για τον σύγχρονο θεσμό της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας.

Το όνομα της πόλης προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό ρήμα «ελεύθω», που σημαίνει «έρχομαι», σημειώνοντας τον τόπο της άφιξης, τον προορισμό, προμηνύοντας τον ερχομό και αναγγέλλοντας την αποκάλυψη. Καλλιεργεί την

προσδοκία για την άφιξη ενός σημαντικού γεγονότος, όπως αυτό που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, εδώ τους επόμενους μήνες, και να αποκαλυφθεί σταδιακά, θα αναδυθεί, μέσα στο 2023.

Ωστόσο, για την πόλη της Ελευσίνας η διοργάνωση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας σημαίνει κάτι πολύ σημαντικό: Είναι η ευκαιρία της πόλης να ξανασυστηθεί, να μεταμορφωθεί, να εκσυγχρονιστεί και να επανεφεύρει τη σύγχρονη ταυτότητά της, αξιοποιώντας νέες υποδομές που απέκτησε για να δημιουργήσει Πολιτισμό, συνεισφέροντας αποφασιστικά στην πολιτιστική λειτουργία της πόλης.

Η Ελευσίνα μεταμορφώνεται, μετασχηματίζεται από μία βιομηχανική πόλη σε ένα τοπόσημο ελληνικής και ευρωπαϊκής δημιουργίας. Είναι καιρός πια η Περσεφόνη να ξαναβγεί στο κόσμο το μπαλκόνι και η θάλασσα να γίνει και πάλι ευλογία.

Η σημερινή Κυβέρνηση βρέθηκε κοντά στην Ελευσίνα από την πρώτη στιγμή, στηρίζοντας ουσιαστικά τον Δήμο και διαθέτοντας σημαντικούς πόρους. Με τον συντονισμό του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, η ειδική Διυπουργική Επιτροπή που συγκροτήθηκε ad hoc για την Ελευσίνα, έδωσε τις απαιτούμενες λύσεις στα άλυτα και χρονίζοντα προβλήματα που υπήρχαν. Έτσι, δημιούργησε κατάλληλες συνθήκες, για να φτάσουμε σήμερα εδώ, με την Ελευσίνα να παραλαμβάνει πριν λίγο καιρό, με επαίνους, το βραβείο «Μελίνα Μερκούρη».

Η πορεία δεν ήταν απλή. Όπως τίποτε δεν ήταν και δεν είναι απλό στην Ελευσίνα, από την εποχή των μυστών, των προσφύγων, των εργατών στις υψικαμίνους. Η απονομή του βραβείου είναι το επιστέγασμα μιας συλλογικής προσπάθειας, μιας εργώδους προσπάθειας της τοπικής κοινωνίας, του Δήμου, όλων όσων πίστεψαν ότι η διοργάνωση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας είναι Η ευκαιρία της Ελευσίνας, που δεν πρέπει με τίποτε να χαθεί.

Δημιουργήθηκαν υποδομές, που πάντοτε ήταν χρόνια αιτήματα της τοπικής κοινωνίας. Αυτές οι υποδομές είναι ένας πλούτος για την Ελευσίνα. Είναι η πολύτιμη παρακαταθήκη για την πορεία της πόλης στο μέλλον. Ένα μέλλον δυναμικό, καινοτόμο, δημιουργικό.

Σ' αυτή τη νέα διαδρομή φιλοδοξούμε να πορευτούν αρμονικά, να συνεργαστούν, να εμπνευστούν, να είναι πηγή συνδημιουργίας, το πολιτιστικό απόθεμα της πόλης με τη δημιουργική φαντασία και την ευρηματικότητα του σύγχρονου καλλιτέχνη.

Είμαστε περήφανοι για την εμβληματική, ιερή πόλη της Ελευσίνας.

Είμαστε περήφανοι γιατί με όσα κατάφερε, είναι βέβαιο ότι θα μεταδώσει ως Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα, τη δύναμη και το πάθος της σύγχρονης δημιουργίας.

Είμαστε περήφανοι για όλους αυτούς που εργαστήκαμε όλοι μαζί, με πίστη, σύμπνοια, αφοσίωση για να φτάσουμε στη σημερινή ημέρα που η Ελευσίνα ακτινοβολεί, έτοιμη να υποδεχθεί και πάλι τις πομπές των μυστών, να διδάξει τα σύγχρονα «Μυστήρια Μετάβασης» του Μιχαήλ Μαρμαρινού.

Σήμερα, τις πρώτες μέρες ενός νέου χρόνου, ο οποίος ξεκινά ενώ ο πόλεμος μαίνεται μέσα στην ευρωπαϊκή ήπειρο, καταστρέφοντας τον πολιτισμό μιας χώρας, ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αποκτά περισσότερο βαρύνουσα σημασία.

Οι τρεις πόλεις, η Ελευσίνα, η Τιμισοάρα και η Βέσπρεμ οφείλουν να αναδείξουν και να προβάλλουν την κοινή ευρωπαϊκή πολιτισμική μας ταυτότητα.

Όλοι είμαστε Ευρωπαίοι, κι ας μην αντιλαμβανόμαστε -στην καθημερινότητα μας- όλοι την Ευρώπη με τον ίδιο τρόπο.

Όμως όλοι ζούμε και βλέπουμε την Ευρώπη.

Και είμαστε πολύ τυχεροί γι αυτό.

Κι αυτό το πλεονέκτημά μας οφείλουμε να το υπερασπιστούμε, να το βιώσουμε, να το διατηρήσουμε.

Να μην το απεμπολήσουμε με τίποτα, να μην το χαρίσουμε σε ολοκληρωτιστές, καιροσκόπους και λαϊκιστές.

Καλή επιτυχία στις τρεις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης, την Τιμισοάρα, τη Βέσπρεμ και τη δική μας Ελευσίνα.